

Wijsheid van Salomo 14: 1-6; Marcus 4: 35-41. Rotterdam 11 juni 2023

Zusters en broeders,

Wijsheid en volwassen geloof, die twee begrippen bepalen ons bij de lezingen van vanmorgen.

Het gedeelte uit Wijsheid komt uit een langer stuk waarin de schrijver fulmineert tegen afgoden, tegen het aanbidden van een levenloos stuk hout, een beeld in plaats van de levende God. Het voorbeeld dat hij in ons gedeelte gebruikt, sprak mij erg aan, het vertrouwen in een schip waarmee je gaat varen of in onze tijd in het vliegtuig waarmee je de halve wereld over reist. De bouw van het voertuig is een combinatie van kennis en vakmanschap en de behoefte om in ons levensonderhoud te voorzien. Dat maakt het logisch dat wij daarop vertrouwen. Behalve dan misschien voor mensen met vliegangst. Tegelijkertijd moet ik denken aan die talloze mensen die op wrakke bootjes proberen Europa te bereiken met niet meer dan het hoognodige aan boord in de hoop op een beter en veiliger leven. Hoeveel van hen komen niet om in de golven? En hoeveel worden met gesloten armen tegengehouden aan de kust. Toch vertrekken zij op hoop van zegen en met een vast geloof op deze gevaarlijke reis.

Dan lezen we dat Wijsheid de maakster is en God onze loods. God zorgt ervoor dat we zelfs met onervaren zeelui aan boord kunnen gaan, want hij zal ons redden. Daarom vertrouwen mensen hun leven toe aan simpel hout en kan een vlot hen redden wanneer ze door ruw water gaan. De schrijver herinnert ons aan dat ene schip dat de zondvloed overleefd heeft: de ark van Noach. In die ark is de hoop voor de wereld ontkomen aan het water en is nieuw leven voor de toekomst veilig gesteld.

De situatie voor de leerlingen van Jezus is vrij penibel. Zij zijn met hem aan boord gegaan en hun vertrouwen wordt fors op de proef gesteld wanneer een hevige storm losbarst en de golven tegen de boot beukten. De leerlingen moeten met man en macht hopen om niet te verdrinken, ze zijn ervan overtuigd dat hun schip vergaat. En Jezus? Jezus lag te slapen. Was dat uit onverschilligheid, uitgeput door zijn ontmoeting met de massa eerder die dag? Of sliep Jezus in het vertrouwen dat God ook in de stom dichtbij is? Het is de storm die de spanningen bloot legt. De leerlingen maken Jezus wakker en verwijten hem: 'Meester, kan het u niet schelen, dat we vergaan?' Een groter verwijt kan je Jezus niet maken. Dan staat hij op, spreekt eerst de wind en de storm bestraffend toe en daarna de leerlingen: 'Waarom hebben jullie zo weinig moed? Geloven jullie nog steeds niet?' Ja, dat ze weinig moed hebben, willen ze wel toegeven. Maar is dat raar? Zelfs vissers kunnen bang worden op het

water. Mensen kunnen immers altijd overboord slaan en het is nooit zeker of alle vissers terugkeren aan wal. Vliegtuigen verongelukken en ook op weg tussen werk en huis kan je iets overkomen. Wat heeft dat met God te maken? Alles zullen kerkmensen zeggen, niets zeggen anderen, dat is de voorzienigheid of simpelweg je lot.

De leerlingen zijn net mensen, zij kunnen niet verder zien dan hun angst groot is. In hun angst twijfelen zij aan God en aan Jezus. 'Geeft U niks om ons? Om zoveel mensenlevens, ook in die andere boten?' Wanneer Jezus de wind en het water heeft gekalmeerd, worden ze bevangen door een nog grotere schrik: wie is toch deze man, dat zelfs de wind en het water hem gehoorzamen. Jezus hoopt dat zijn leerlingen tot een volwassen geloof komen, een beproefd geloof, dat tegen een stootje kan. Een vertrouwen dat je als mens geborgen bent in Gods hand en dat juist in het oog van de storm God naast je staat en je niet alleen bent. De realiteit van het dagelijks leven botst vaak met de belofte van God dat Hij ons niet laat vallen. Misschien heeft dat niet zozeer met God te maken als met onze angst, en behoefte aan zekerheid, aan een maakbaar leven. Het kan allebei waar zijn: God is onze leidsman en mensen kunnen lijden aan het leven en zullen eens sterven. Volwassen geloof, is een geloof dat die vreemde tegenstelling heeft leren accepteren, en kan leven met en-en.

De basis van Soul of Leadership, de tweejarige training die ik met een groep collega's gevolgd heb, is dat je steeds stil staat bij de vraag: wat is Gods bedoeling? Waartoe roept God jou? In wat je doet, hoe je je leven leeft, hoe je met je werk omgaat en met de mensen om je heen. Jouw leiderschap of in mijn geval, voorgangerschap, wordt ingegeven door bezieling, door inspiratie van boven. Zo'n benadering was erg wennen, want wij Dopers zijn meer van de daden dan de woorden. Het heeft me een andere manier van dingen benaderen geleerd. Niet vanuit een zeker weten dat wat je doet goed is. Je begint met stil te worden en te luisteren of je de stem van God kan verstaan, door stil te staan bij je bronnen en tijd te nemen om afstand te nemen en eens goed na te gaan wat er van je gevraagd wordt. Je komt vanzelf je eigen obstakels, en angsten tegen en je leert om die onder ogen te zien en niet te negeren. Essentieel is dat je luistert naar anderen en ruimte schept voor ieders inbreng.

Wat ik ervaren heb is dat er een groot verlangen in mij leeft om samen met mijn/onze gemeente een stem te vinden in deze stad en de wijde omgeving. Niet omdat wij het beter weten dan anderen. Wel omdat wij op een vrijzinnige manier naar het geloven kijken, met een nadruk op zelf nadenken, die in deze tijd heel noodzakelijk is. Soul of Leadership heeft mij geleerd dat het niet mijn verantwoordelijkheid is, als jullie dominee, om de gemeente overeind te houden. Noch de verantwoordelijkheid van de kerkenraad of de werkgroepen. Het is aan ons allemaal om stil te staan bij de vraag, waartoe zijn wij gemeente en waarom zouden wij hier willen blijven, wat hebben wij de wereld te vertellen?

Misschien dat wij de gemeente kunnen zien als een vlot dat zich drijvende houdt op de woelige Rotterdamse, sociale en politieke baren. Een vlot met mensenhanden gebouwd, met geld dat wij gekregen hebben van onze voorouders en door de verkoop van ons geliefde gebouw. Dat vlot is voorlopig ons levensbehoud als gemeente. Hoop en vertrouwen houden ons gaande, hoop dat God een bedoeling met ons heeft. Vertrouwen in elkaar, dat ook al denken wij lang niet altijd hetzelfde over diverse zaken, samen vormen wij de bemanning die voor alle opvarenden moet zorgen. Het komt niet alleen neer op de schouders van de kerkgangers, het gaat om iedereen die zich als lid of vriend of belangstellende verbonden

voelt met de gemeente. In gesprekken met mensen die door leeftijd, ziekte of andere reden niet meer naar de diensten kunnen komen, komt steeds weer naar voren dat zij zich wel heel Doopsgezind voelen en dat contact niet kwijt willen raken.

Laten we vooral dit vasthouden, God is er, ook wanneer de storm als een razende tekeer gaat. Ook wanneer alle hoop omvergeblazen is en ons leven op zijn kop gezet wordt, dan nog is het woord van God te horen. Al lag Jezus te slapen en dachten de leerlingen dat hij er niet meer bij was, het tegendeel is waar. Hij was met hen. Wij kunnen leren van Jezus' diepe vertrouwen en vast leren houden aan die ene zekerheid, dat wat er ook gebeuren mag, hoe hoog de golven ons vlot ook mogen omringen, wij geborgen blijven in Gods hand.

Amen